

[Brorsen.]

Det slaar ikke til, det er ikke tilstrækkeligt, at de mange Blade, den store „Social-Demokraten“ har i København og de mange smaa Landet over, roser Talen, det har ingen Betydning. Det, det kommer an paa i dette Forhold, det, man særlig her skal lægge Mærke til, er, hvorledes man bedømmer Talen i den svenske Presse. Jeg vil ogsaa sige til den højtærede Statsminister, at i det Øjeblik man taler i et fremmed Land, maa man naturligvis forinden i nogen Grad vurdere det Folks Lynne, til hvilket man taler. Vi ved jo alle, at Svenskerne er meget stilige, og derfor vil jeg hævde, at hvad Statsministeren kan sige i Fakse Ladeplads eller ude i Ballerup, kan man ikke sige i Lund og i Stockholm. (Statsministeren [Stauning]: Er de da ringere i Ballerup end i Lund?). Nej, det er de aldeles ikke, men vi herhjemme forstaar Statsministeren, vi har lært ham at kende efter at have iagttaget ham i dansk Politik i en Menneskealder, men de kender ham ikke saa nøje i Sverige.

Jeg tror altsaa, at det er meget heldigt, at Statsministeren har faaet en Advarsel. Vi ved jo, at han inden ret længe skal ud paa en ny Udenlandsrejse, som bl. a. gaar til England. Nu har vi faaet at vide, at man har det saaledes inden for den nuværende Regering, at naar en af de Herrer Ministre rejser ud til et andet Land og dør holder Tale, kender de andre Ministre, ikke engang Udenrigsministeren, det fjerneste til, hvad der skal siges ved en saadan Lejlighed. Jeg vil henstille, men det er maaske overflødig efter denne Debat, at Statsministeren — jeg tror, det vilde være heldigt —, inden han begiver sig til England og eventuelt derovre udtaler sig, fører Forhandling med sin Udenrigsminister. Jeg kan endvidere gøre opmærksom paa, at Talen jo har bidraget til, at der er fremkommet adskillige Udtalelser, ikke alene i den nordiske Presse, men ogsaa i den tyske, ret ubehagelige Udtalelser for Statsministeren, der maatte frem med en længere Forklaring og Erklæring om, at man havde misforstaaet ham.

Jeg vil sige, at det, jeg har været med til at underskrive, har jeg ikke fortrudt, det kom spontant, da vi blev bekendt med Talen i Lund; den svenske Offentlighed

skulde vide, at vi var mange herhjemme, der ikke billigede Statsministerens Udtalelser. Den højtærede Statsminister har gentagende her fremhævet, at vi har stemplet ham som udansk, som unordisk. Nej, det er ikke rigtigt, det er hans Tale, vi har stemplet som udansk, og det holder vi fast ved, den er ikke i Overensstemmelse med almindelig dansk Folkekarakter.

I min første Tale nævnte jeg de forskellige Ting i Ministerens Tale, som i særlig Grad havde stødt mig, og de blev nu gentaget af den højtærede Statsminister. Jeg forstaar ikke, at han vil gentage dem, f. Eks. Udtalelsen om 1864; jeg forstaar ikke, at den højtærede Statsminister ikke indser, at det maa virke stødende i Sverige, naar han kommer med en Udtalelse som, at vi ventede, at Svenskerne skulde hjælpe os i 1864, men der kom selvfølgelig ingen. Det blev sagt meget ironisk! Vi maa jo huske paa, at nu i 1937 er det paa en ganske anden Maade paa Realiteternes Grund, det nordiske Samarbejde skal føres. Jeg forstaar heller ikke, at den højtærede Statsminister her paa ny vil nævne de baltiske Lande, for jeg synes ikke, man kan regne dem som hørende hjemme i de nordiske Landes Kreds i den Forstand, der her er Tale om; de har aldrig nogen Sinde været inde i det Samarbejde, de andre nordiske Lande har haft med hinanden.

Der har været en kolossal Forskel paa de Udtalelser, der er fremsat af den højtærede danske Statsminister og af den svenske Statsminister. Men jeg har sagt, og det kan jeg gentage, at jeg trods alt tror, Samarbejdet holder, men jeg tror ogsaa, vi skal have denne Tale noget paa Afstand. For øvrigt skal jeg sige, idet jeg takker den højtærede Statsminister, fordi han her har mindedes vor gamle Fører, N. Neergaard, at om en Ting kan vi være enige, og det er, at selv om Neergaard, paa visse Punkter i alt Fald, havde de samme Anskuelse, som den højtærede Statsminister udtalte, saa vilde han have holdt sin Tale paa en anden Maade i Sverige.

Hartvig Frisch: Jeg har ikke tidligere tegnet mig som Taler i denne Debat, fordi jeg har maattet opfatte denne Generaldebat reelt som en Forespørgsel, og jeg finder derfor, at der er god Rimelighed i her at